Вінницький соціально-економічний інститут
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вінницького
соціально-економічного інституту
_____ І.В. Давиденко
«31» березня 2025 р.

ПРОТОКОЛ
відвідування відкритого заняття

Викладач: Олійник Олеся Михайлівна.

Кафедра: бізнесу і права.

Інститут/факультет/: Вінницький соціально-економічний інститут.

Форма навчання: денна.

Спеціальність: 081 «Право».

Курс: 4, група: ФТ-22.2-1-vn, ФТ-21-1-vn, ПЗ-21-1-vn, МН-21-1-vn, ФН-21-1-vn.

Навчальна дисципліна: Політологія.

Вид заняття: Лекція.

Тема заняття: Вибори та виборчі системи.

Дата: 28.03.2025 р.

Початок заняття: 08.30.

Аудиторія: Zoom конференція.

Короткий аналіз відкритого заняття

Лекційне заняття було розпочато згідно розкладу занять. Викладач на початку пари оголосила тему, мету та план заняття, окреслила актуальність та літературу.

Олеся Михайлівна встановила контакт зі студентами, визначила зв'язок із пройденим навчальним матеріалом і новою інформацією.

Вступна частина зайняла до 5 хв. Основна частина заняття тривала найбільше часу, в ній розглянули:

* сутність виборів як інструменту демократії: роль виборів у реалізації народовладдя, забезпечення легітимності влади через волевиявлення громадян, основні принципи демократичних виборів: всезагальність, рівність, таємність, конкурентність.

* типи виборчих систем: мажоритарна система, її характеристика (перемога кандидата/партії, які отримали більшість голосів). Підвиди: абсолютної більшості, відносної більшості. Приклади країн: Великобританія, США.

Пропорційна система: розподіл мандатів відповідно до відсотка голосів за партії. Використання виборчих списків та "виборчих бар'єрів". Приклади: Ізраїль, Нідерланди.

Змішана система: поєднання мажоритарного та пропорційного підходів. Приклади: Німеччина, Україна.

Лекція підкреслила, що виборчі системи — це не лише технічні процедури, а й інструмент формування політичної культури. Вибір системи визначає, чи буде влада ефективною, інклюзивною та відповідальною перед суспільством. Розуміння цих механізмів є основою для свідомої участі в демократичних процесах.

Під час проведення заняття викладач використовувала ноутбук з презентацією теми, основну, додаткову літературу, законодавчу базу щодо висвітлення питань лекції.

На занятті підтримувалася психологічно комфортна атмосфера, контролювався рівень розуміння студентами навчального матеріалу, студенти залучалися до обговорення лекційного матеріалу. У заключній частині підведені підсумки заняття, виокремлені провідні ідеї.

Висновки

1. Загальна констатація навчального та науково-методичного рівня заняття:

Заняття було проведено на належному науково – методичному рівні, відповідає навчальному плану та завданню дисципліни, має насичену інформативність та переконливу аргументацію, чітку структуру і логіку.

Викладач наводила приклади, обґрунтовувала факти. Тема заняття розкрита, мета заняття досягнута.

Викладач показала себе як хороший фахівець та вмілий організатор. Їй властиві виразність вимови, уміння утримувати увагу студентів протягом усього лекційного заняття та уважно реагувати на висловлювання студентів. На занятті було створено атмосферу доброзичливості і взаємоповаги.

2. Рівень проведення заняття: «високий», «достатній», «низький» (потрібне підкреслити або доповнити)

Пропозиції щодо вдосконалення рівнів проведення відкритого заняття:

професійного

наукового

методичного

організаційного

Відкрите заняття відвідали: посада, ПІП, підпис:

1. Декан соціально-економічного факультету, к.філол.н., доц. Остратюк Н.М.
2. Зав.кафедри бізнесу і права, д.п.н., проф. Давиденко В.В.
3. К.ю.н., доц. кафедри бізнесу і права Шевченко В.С.
4. Викладач кафедри бізнесу і права Ваколюк Л.М.

Думка лектора:

З висновками згоден (не згоден – обґрунтувати): згодна.

З відгуком ознайомлена: «28» березня 2025 року _____
підпис

Результати відвідування відкритого заняття обговорені на засіданні кафедри бізнесу і права, Протокол № 8 від «31» березня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ Давиденко В.В.

Анкета оцінювання якості лекційного заняття

Дата: 28.03.2025.
Мета відвідування: вивчення методики проведення відкритих занять, сучасних технологій та активних методів навчання, способів досягнення навчальних та виховних цілей заняття.
Кафедра: бізнесу і права.
Викладач: Олійник Олеся Михайлівна.
Навчальна дисципліна:Політологія.
Тема лекції: Вибори та виборчі системи.
Мета лекції: сформувати у студентів системне розуміння теоретичних основ виборчого права та практичних аспектів функціонування різних виборчих систем у сучасних демократичних державах, з особливим фокусом на українському досвіді. Розкрити сутність виборів як демократичного інституту, охарактеризувати основні типи виборчих систем, проаналізувати їхні переваги та недоліки, а також дослідити особливості виборчого процесу в Україні.Ознайомити з принципами виборчого права, класифікувати виборчі системи, оцінити ефективність різних моделей на конкретних прикладах та розглянути актуальні проблеми виборчого законодавства України.Закріпити знання, вміння та навички студентів із даної теми.
Вид лекції: планова.
Група: ФТ-22.2-1-vn, ФТ-21-1-vn, ПЗ-21-1-vn, МН-21-1-vn, ФН-21-1-vn.
Чисельність студентів по списку 33 присутніх 21 тих, що запізнилися, 0.

Критерії оцінювання	**Зміст критерія**	**Оцінка від 1 до 5 балів**
Змістовність лекції	науковість, доказовість і аргументованість	5
	інформативність (відповідність сучасному рівню розвитку науки)	
	висвітлення історії питання та різних концепцій	
	використання прикладів, яскравих фактів із практики	
Методичний рівень	формування професійного світогляду студентів на лекції, зв'язок лекційного матеріалу із практичним досвідом предметної галузі	5
	наявність у лектора елементів навчально-методичного комплексу дисципліни (робочої навчальної програми, додатку до неї, конспекту лекцій, авторського підручника, навчальних посібників, журналу викладача)	
	відповідність лекції робочій програмі дисципліни	
	застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	використання елементів зворотного зв'язку	
	доступність роз'яснення нових термінів і понять	
	продуманість виховної мети лекції	

Разом:	**25**

Для кількісної характеристики по кожному критерію використовують таку шкалу:
5 балів – якість проявляється по всіх складових критерія;
4 бали – якість проявляється досить часто, але не по всіх складових критерія;
3 бали – якість проявляється на 50% складових критерія;
2 бали – якість проявляється інколи і лише по окремих складових критерія;
1 бал – якість відсутня по всіх складових критерія.

Загальні висновки, пропозиції:

Під час лекції було розглянуто ключові аспекти виборів як механізму реалізації народовладдя та їх ролі у сучасних демократіях.

Особливу увагу приділено різноманіттю виборчих систем: мажоритарній, пропорційній та змішаній, які мають суттєві відмінності у принципах формування влади. Кожна з цих систем має свої переваги й недоліки:

- Мажоритарна забезпечує стабільність через чіткий зв'язок між виборцями й депутатами, але може обмежити представництво меншин.
- Пропорційна сприяє врахуванню різних інтересів суспільства, але іноді ускладнює формування уряду.
- Змішані системи (наприклад, в Німеччині чи Україні) поєднують обидва підходи, прагнучи до балансу між стабільністю та репрезентативністю.

Важливим висновком є те, що виборча система безпосередньо впливає на політичний ландшафт: визначає кількість партій, рівень участі громадян, ефективність влади та довіру до інститутів. Вибір системи — це компроміс між справедливістю представництва, стабільністю управління та захистом від політичних крайнощів.

Розуміння цих механізмів є основою для обґрунтованої участі громадян у виборах, критичного аналізу політичних процесів та вдосконалення законодавства.

Таким чином, виборчі системи — це не лише технічний інструмент, а й відображення цінностей суспільства, які формують майбутнє демократії.